

La Grècia d'Amèrica

La crisi grega fa anys que s'hauria pogut aturar si els polítics europeus no haguessin estat tan tossuts. Més hauria valgut que seguissin l'exemple dels Estats Units i la seva gestió dels problemes que li ha donat Puerto Rico.

Barry Eichengreen
© Der Spiegel

En Puerto Rico els Estats Units tenen la seva pròpia versió de Grècia. El deute d'aquest territori és insostenible. L'ocupació pública i les pensions estan completament inflades. El treball en economia submergida, amb la consegüent evasió fiscal, regna a l'illa. Hi ha una manca absoluta d'infraestructures modernes. L'estat exporta molt poc per a una economia de les seves dimensions. Molts dels millors, dels més brillants, han aixecat el vol a la recerca de més bones oportunitats. Aquests problemes van estar covant-se durant molt de temps, i, per això, solucionar-los costarà anys.

Així, doncs, Puerto Rico és, literalment, Grècia vestida de seda. Però es podrien imaginar vostès que els Estats Units aparquessin totes les preses de decisió, tant de casa com de fora, mentre tracten de resoldre la crisi? La idea és ridícula. Però és exactament el que ha fet Europa.

Europa ha sigut incapaç de negociar

un acord global sobre com tractar el problema de la immigració procedent de l'Àfrica. I incapaç, també, de contraatacar de manera efectiva les incursions de Vladimir Putin en Ucraïna i les seves amenaces velades a l'Europa de l'Est, mentre veia com Atenes feia per acostarse a l'òrbita de Moscou. I ha sigut també incapaç, a més a més, d'orquestrar una resposta coherent –i fins i tot de prestar l'atenció que es mereixien– als esdeveniments de Síria.

Part del problema és que els líders europeus i les seves respectives poblacions estan amoïnats i exhausts per la seqüència interminable de gabinets d'eurocrisis i reunions d'emergència fins a altes hores de la matinada. No és menys cert, però, que el Govern grec ha demostrat ser difícil i erràtic. Els líders europeus, però, per culpa de la seva pròpia tossuderia, han contribuït en gran manera a crear aquest problema.

Van permetre que es prioritzessin els interessos dels seus bancs en comptes dels del poble grec en el seu rebuig de considerar una forta reducció del deute

per a Grècia quan va ser requerida el 2010. I es van justificar elevant la idea de l'obligació de pagar els deutes al rang de veritat teològica.

Al cap de cinc anys encara continuen rebutjant-la. Grècia encara necessita una reducció del deute. Al final l'aconseguirà, a pesar de l'oposició del ministre de Finances alemany Wolfgang Schäuble. Fins aleshores no hi haurà solució de la crisi. Per desgràcia, Europa pot ser que hagi d'experimentar encara més mesos, fins i tot anys, de negociacions improductives per a arribar a aquest punt.

La idea d'una "unió cada cop més estreta dels pobles d'Europa" consagrada pel Tractat de Roma és la víctima que més cal lamentar d'aquests esdeveniments. La ferma creença de Helmut Kohl, entre altres, era que una integració monetària més profunda menaria, lògicament i ineluctablement, a una més profunda integració política, i que una més profunda integració política faria possible no sols una estratègia comuna de creixement econòmic sinó també una política exterior europea comuna.

Tràgicament, el contrari és el que ha resultat ser veritat: les penalitats de l'euro han apartat encara més els Govern europeus i les seves poblacions els uns d'altres. Mentre els líders continuen parlant el llenguatge de la cooperació i una integració més profunda, els seus públics no en veuen cap mostra. Arreu d'Europa els interessos estrictament nacionals van consolidant-se.

Gestió catastròfica

De fet, no hi havia res inevitable en aquest gir tan desastrós. És el resultat de la manera tan catastròfica com es va gestionar la crisi. Amb una mica de flexibilitat intel·lectual, la crisi s'hauria pogut resoldre pel 2010, si se li hagués ofert a Grècia una reducció del deute en bescanvi d'una profunda reforma estructural. El país hauria pogut evitar la davallada del 25 per cent del seu producte interior brut, la qual ha hagut de patir des del 2007. Els votants desenganyats no s'haurien sentit obligats a castigar la seva classe política elegint un grapat de neòfits radicals. Europa hauria pogut deixar la crisi grega enrere i haver tornat a la normalitat.

El Congrés dels Estats Units ara aprovarà lleis que donen a Puerto Rico accés als tribunals de bancarrota americans. El seu deute es reestructurarà i tots aquells que hagin sigut prou temeraris com per prestar-li diners veuran les seves demandes radicalment amortitzades. Un cop el Govern de l'illa, alleugerit de l'aclaparadora càrrega del seu deute, respongui amb reformes, els Estats Units li proporcionaran nova ajuda.

Però, no obstant això, Puerto Rico no deixarà de ser un tema secundari. I el que realment centrarà l'atenció dels responsables polítics serà com fer créixer l'economia americana. Hi haurà propostes sobre com gestionar els problemes de desigualtat i violència de la nació. Continuaran un programa de política exterior destinat a fer front a una Xina cada vegada més ferma, un Moscou cada vegada més agressiu i un Estat Islàmic com més va més destructiu.

Quant a saber si se'n sortiran, haurem d'estar a l'expectativa. No hauríem de subestimar la capacitat d'EUA per equivocar-se. Però Puerto Rico no passarà de ser una distracció secundària. Un desitja que poguéssim dir el mateix de Grècia. •

Traducció de Francesc Sellés

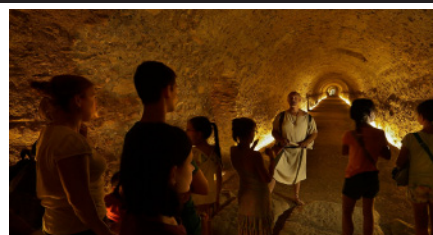
TARRAGONA

Història Viva®

Recreacions històriques
en els monuments

Del 24 de juliol al 5 de setembre

VENDA + INFO: www.tarragonaturisme.cat Tel.: (+34) 977 250 795